

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Κύρωση Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του κοινωφελούς ιδρύματος με την επωνυμία “Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης”, της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία “ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ ανώνυμη εταιρεία καλλιτεχνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων τεχνική οικοδομική” και του Ελληνικού Δημοσίου»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάστηκε η Διαρκής Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων, αποτελείται από δύο (2) άρθρα.

Με τις διατάξεις του Άρθρου πρώτου κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η από 17.2.2020 σύμβαση δωρεάς μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του κοινωφελούς ιδρύματος με την επωνυμία «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης» και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ Ανώνυμη Εταιρεία Καλλιτεχνικών και Πολιτιστικών Εκδηλώσεων Τεχνική Οικοδομική», καθώς και τα συνημμένα σε αυτή Παραρτήματα Α και Β, που υπεγράφησαν μεταξύ των ανωτέρω μερών για την εκτέλεση του προγράμματος αναβάθμισης και ενίσχυσης της διεθνούς εικόνας της χώρας υπό τον τίτλο “Relocationing Greece”.

Με το Άρθρο δεύτερο ορίζεται η έναρξη της ισχύος του νόμου.

Όπως αναφέρεται στο προοίμιο της υπό κύρωση σύμβασης δωρεάς (εφεξής «η Σύμβαση»), το Δημόσιο, διά του Υπουργείου Εξωτερικών, έχει αναλάβει πρωτοβουλία για την αναβάθμιση και ενίσχυση της διεθνούς εικόνας της χώρας υπό τον τίτλο «Relocationing Greece» (εφεξής «το Πρόγραμμα»).

Το κοινωφελές Ίδρυμα με την επωνυμία «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης» (εφεξής «το Ίδρυμα»), στο πλαίσιο των καταστατικών του σκοπών, προτίθεται να υποστηρίξει το Πρόγραμμα. Με την προς κύρωση Σύμβαση ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, συμφώνως προς τις οποίες το Ίδρυμα θα πραγματοποιήσει την ως άνω δωρεά για την υποστήριξη του Προγράμματος.

Ειδικότερα, με το άρθρο 1 της Σύμβασης δίδονται οι αναγκαίοι ορισμοί. Με το άρθρο 2 εξειδικεύεται το αντικείμενο και ο σκοπός της Σύμβασης. Το αντικείμενό της προϋπολογίζεται στο συνολικό ποσό των 800.000 ευρώ, το οποίο επιμερίζεται σε τέσσερα υποέργα και δεν επιδέχεται αναπροσαρμογή ή επαύξηση, ακόμη και αν υπάρξει σχετική ανάγκη. Επίσης, ορίζεται ότι η δωρεά εμπίπτει στο πεδίο προστασίας του άρθρου 109 του Συντάγματος. Με το άρθρο 3 προβλέπεται ότι το έργο θα εκτελεσθεί διά του «Φορέα Υλοποίησης», που είναι η ανώνυμη εταιρεία υπό την επωνυμία «ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ Ανώνυμη Εταιρία Καλλιτεχνικών και Πολιτιστικών Εκδηλώσεων Τεχνική Οικοδομική» (εφεξής «ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.»), και ορίζεται ότι το έργο «θα υλοποιηθεί με διαδικασίες που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις περί ανάθεσης και εκπόνησης μελετών Δημοσίου, στη νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων και στην νομοθεσία περί εθνικών κληροδοτημάτων και δωρεών προς το Δημόσιο γενικά». Με το άρθρο 4 ορίζεται ότι το έργο θα έχει ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2020. Η προθεσμία αυτή αναστέλλεται για όσο χρονικό διάστημα διαρκούν οι προθεσμίες που αφορούν σε ενέργεια του Ελληνικού Δημοσίου (Δωρεοδόχου) ή τρίτων προσώπων που ανήκουν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Αν η υπέρβαση της προθεσμίας οφείλεται σε ανωτέρα βία, η προθεσμία παρατείνεται επί χρονικό διάστημα ίσο με τον χρόνο που διήρκεσε αυτός ο λόγος. Με το άρθρο 5 προβλέπεται η σύσταση και συγκρότηση τριμελούς επιτροπής, με αντικείμενο την παρακολούθηση της προόδου του έργου, και ρυθμίζονται επιμέρους ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας της. Με την παράδοση και παραλαβή του έργου αφενός το Δημόσιο υπεισέρχεται «ως απόλυτος κύριος, νομέας και κάτοχος επ' αυτού, καθώς και ως απόλυτος δικαιούχος επί κάθε προνομίου ή άλλου δικαιώματος εμπράγματος ή ενοχικού επί των παραδοτέων των αντισυμβαλλομένων του Δωρητή σύμφωνα με τους όρους των σχετικών συμβάσεων ιδίως ως προς τα θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας» και, αφετέρου, «το Ίδρυμα, ο Φορέας Υλοποίησης, τα διοικητικά τους συμβούλια και οι εργαζόμενοι και βοηθοί εκπλήρωσής τους απαλλάσσονται οιασδήποτε ευθύνης που σχε-

τίζεται με οποιονδήποτε τρόπο με την παρούσα Σύμβαση». Το άρθρο 6 θεσπίζει φορολογικές και άλλες απαλλαγές αναφορικά προς την εκτέλεση της υπό κύρωση Σύμβασης. Συγκεκριμένως, απαλλάσσονται από κάθε φόρο, παρόντα ή μελλοντικό, τέλος (δημόσιο, δημοτικό, λιμενικό, δικαστικό, διοικητικό κ.λπ.), από το τέλος χαρτοσήμου, από κάθε δικαίωμα, κράτηση ή εισφορά υπέρ του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή τρίτου, με εξαίρεση τον φόρο εισοδήματος και τις εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς: α) η Δωρεά, β) το Ίδρυμα και η ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε., για συμβάσεις προμήθειας, μίσθωσης έργου και παροχής υπηρεσιών, και γ) οι κάθε είδους δωρεές, χορηγίες, χρηματοδοτήσεις και παροχές υπέρ της ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.. Για τους σκοπούς της Δωρεάς, η ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. απολαύει όλων των ατελειών και των προνομίων του Δημοσίου. Με τα άρθρα 7 έως 11 ρυθμίζονται επιμέρους ζητήματα, ιδίως αναφορικά προς την παροχή συνδρομής από το Δημόσιο προς την ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε., την ισχύ και τη λύση της Σύμβασης και τον τρόπο επίλυσης των τυχόν διαφορών.

Με το Παράρτημα Α εξειδικεύεται το χρονοδιάγραμμα και ο προϋπολογισμός του έργου και με το Παράρτημα Β ορίζονται τα ανταποδοτικά οφέλη του Δωρητή.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

Επί του Άρθρου πρώτου

Με το Άρθρο πρώτο του υπό ψήφιση νομοσχεδίου κυρώνονται και αποκτούν ισχύ νόμου η Σύμβαση με τα παραρτήματά της.

Σχετικώς σημειώνεται ότι η διοικητική δράση του κράτους εκδηλώνεται συχνά με τη μορφή της διοικητικής σύμβασης (βλ. Σπ. Φλογαίτη, Η διοικητική σύμβαση: έννοια και φύση, Αθήνα, 1991, σελ. 21). Η κύρωση της σύμβασης με νόμο είναι συνήθης πρακτική και κρίνεται αναγκαία όταν η σύμβαση καταρτίσθηκε με διαδικασία διαφορετική από εκείνη που προβλέπουν οι γενικές ή ειδικές διατάξεις, ή περιέχει όρους που δεσμεύουν τους τρίτους (μη συμβαλλομένους), ή περιέχει όρους που αντίκεινται στην ισχύουσα νομοθεσία ή ρυθμίσεις για την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν από την εκτέλεση και λύση της σύμβασης με διαιτησία. Στις περιπτώσεις αυτές, η σύμβαση καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, η ισχύς της όμως εξαρτάται από την κύρωσή της με νομοθετική πράξη, δυνάμει της οποίας και μόνο παράγει

τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ιδρύει (βλ. ΣτΕ 4025/1998 και 880/2016 καθώς και Ε. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τ. 1, 2017, σελ. 184 επ., που επισημαίνει ότι, αν η σύμβαση δεν έχει κυρωθεί με νόμο, οι όροι της δεν δύνανται να υπερισχύσουν διατάξεων της νομοθεσίας). Εξ άλλου, όπως γίνεται δεκτό και έχει επισημανθεί και σε παλαιότερες εκθέσεις της Επισημονικής Υπηρεσίας της Βουλής (βλ., ενδεικτικώς, τις εκθέσεις επί των νομοσχεδίων: «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του τμήματος Μαλιακός – Κλειδί του Αυτοκινητοδρόμου Πάτρα-Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Εύζωνοι (ΠΑΘΕ) και ρύθμιση συναφών θεμάτων» (ν. 3605/2007), «Κύρωση της Σύμβασης Πώλησης Μετοχών και της Συμφωνίας Μετόχων μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Deutsche Telekom AG» (ν. 3676/2008), «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (ν. 4389/2016), «Για την κύρωση της από 24 Ιουνίου 2016 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 13ης Φεβρουαρίου 2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς ΑΕ και άλλες διατάξεις» (ν. 4404/2016), «Κύρωση της από 14.11.2014 Σύμβασης Αγοραπωλησίας Μετοχών για την απόκτηση του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. και της από 19.7.2016 Τροποποιητικής Σύμβασης και ρύθμιση λοιπών συναφών θεμάτων» (ν. 4422/2016), «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης – Κατασκευής – Χρηματοδότησης – Λειτουργίας – Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης και Μελέτη – Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων και άλλες διατάξεις» (ν. 4612/2019), «Κύρωση της από 3.2.2020 επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς – Έργο Ι και της από 3.2.2020 τροποποιητικής σύμβασης της από 3.6.2019 επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς – Έργο VI μεταξύ του Ιδρύματος “Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος” και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της Υγείας» (ν. 4667/2020), όταν κυρούται σύμβαση με νομοθετική πράξη, οι σχετικοί με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων όροι της εξακολουθούν να έχουν συμβατικό χαρακτήρα. Αντιθέτως, οι όροι της που αποκλίνουν από τις ισχύουσες διατάξεις ή θέτουν απρόσωπους κανόνες που δε-

σμεύουν τρίτους, έχουν τη φύση νομοθετικής διάταξης και, ως εκ τούτου, οι διοικητικές πράξεις που εκδίδονται βάσει αυτών είναι δυνατόν να προσβάλονται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Αθήνα, 16 Μαρτίου 2020

Ο εισηγητής
Γεώργιος Φωτόπουλος
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών